

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Kağıt ve Mürekkeple Örtme İşlemi Başarısız Oldu

Haber:

ABD ve İran, nükleer müzakereler devam ederken savaşı sona erdirmek, yaptırımları hafifletmek ve boğazı açmak için ilkesel bir anlaşma imzaladı. (AP News)

Yorum:

Washington ve Tahran, düşmancıl eylemlerin durdurulmasını ve İran'ın nükleer programı konusunda nihai bir çözüme ulaşmak için 60 gün süreli müzakerelerin başlatılmasını hedefleyen ön mutabakat zaptını imzaladı. Bu anlaşma, aylar süren gerginlik ve ABD'nin defalarca askeri eylemle tehdit etmesinin ardından gelmiştir. Saldırıların yeniden başlayabileceği yönündeki uyarılara rağmen görünen o ki ABD, savaşa geri dönmek yerine giderek daha fazla diplomatik yollarla çatışmayı sona erdirmeye odaklanmaktadır. Onun büyük tavizler vermeye hazır olması ve geçici bir anlaşmayla yetinmesi, daha geniş stratejik hedeflerine ulaşmada başarısız olduğunu yansıtmakta ve daha derin bir şekilde sürece bulaşmaktan kaçınma isteğini ortaya koymaktadır.

Kapsamlı bir uzlaşmaya varılmak yerine mevcut anlaşma, müzakerelerin devamı için bir çerçeve oluşturmuştur; nitekim bu müzakerelerin daha fazla tavizler içermesi ve başlangıçta belirlenen iki aylık zaman çizelgesinin ötesine uzatılması beklenmektedir. Bu arada Amerika bu anlaşmayı bir başarı olarak tasvir etse de, ilan edilen hedeflerinden hiçbiri gerçekleştirilememiştir; bu da onun güvenilirliğini ve nüfuzunu zedelemiştir.

Bu zaptın özü, iç baskılarda yatmaktadır. Zira Amerika artık ekonomik durumu, kamuoyunu ya da iç siyasi bölünmeleri görmezden gelemez. Orta Doğu'da gerginliklerin tırmanmasıyla birlikte, özellikle enerji fiyatlarındaki artış ve ABD içindeki enflasyonist baskılar yoluyla bunun dünya ekonomisi üzerindeki etkisine dair endişeler artmıştır; zira bunlar, herhangi bir ABD yönetimi için son derece hassas meseleler olarak kabul edilmektedir.

Görünen o ki anlaşmadan en fazla rahatsız olanlar Siyonistlerdir; zira anlaşmaya açık şekilde itiraz etmişler ve anlaşmanın İran lehine olduğu ve özellikle İran'ın balistik füze programı, nükleer programının ayrıntıları ve bölgedeki vekalet faaliyetleri gibi temel meseleleri çözümsüz bıraktığı şeklinde eleştiride bulunmuşlardır. Geçici mutabakat zaptı, büyük ölçüde savaş öncesi durumları yeniden tesis etmektedir.

Buna ek olarak anlaşma, İran'a büyük tavizler vermektedir. Zira ABD, İran'ın petrolünü serbestçe ve derhal satmasına izin veren yaptırım muafiyetlerini yayımlamayı kabul etmekle birlikte müzakereler ilerledikçe yaptırımların daha geniş çapta hafifletilmesi ve dondurulmuş varlıkların serbest bırakılması da

mümkün olacaktır. Ayrıca İran'ın zenginleştirme programı da devam etmektedir; zira anlaşma, programın tamamen ortadan kaldırılması yerine yalnızca mevcut stokların uluslararası denetime tabi tutulmasını öngörmektedir.

Trump, zaptı güçlü bir anlaşma olarak nitelendirmesine rağmen, ancak aynı zamanda bunun geçici doğasını kabul etmiş ve müzakerelerin başarısız olması durumunda askeri operasyonların yeniden başlama olasılığı konusunda uyarılmıştır. Bu çifte standart, anlaşmanın kırılma olasılığını ortaya koymakta ve anlaşmanın özünde, artan iç baskıları görmezden gelmek ya da bunlara direnmek konusunda kendini giderek daha aciz gören ABD için, benzer stratejik kazanımlar gerçekleşmeden sadece yüzünü korumaya yönelik bir girişim olduğunu göstermektedir; buna karşılık savaşın mevcut aşamasının kefi, İran lehine meyletmektedir.

Bu yorumun yazıldığı sırada İran, ABD ile imzalanan mutabakat zaptına rağmen, Yahudilerin Lübnan'a yönelik tekrarlanan saldırıları nedeniyle Hürmüz Boğazı'nı yeniden kapatmıştı. Nitekim varlık, Lübnan'ı işgal etmeye devam ederek siyasi ve askeri planlarını gerçekleştirmek için ABD ile İran arasındaki müzakereleri baltalamaya çalışmaktadır.

Sonuç olarak güç dengelerindeki büyük dengesizliğin gölgesinde, disiplinli ve kararlı bir direniş somut sonuçlar gerçekleştirebilir. Bu savaş; nüfuzun yalnızca doğrudan maddi güçle değil, aksine baskılara karşı direnme ve etkili ve bağımsız bir aktör olarak kalabilme gücüyle de belirlendiğini kanıtlamıştır. Buna ek olarak Amerikan kamuoyu artık daha fazla iç karışıklıklar pahasına sömürgeci çabaları desteklemeye hazır değildir. Ne yazık ki İran'a uygulanan kısıtlamalar Amerika için gerilemeden başka bir sonuç doğurmamış ve bir zafere de dönüşmeyecektir. Sadece Hilafetin kurulmasıyla dünya; sırf direnmekle yetinmeyen, aksine genişleyen, kökünden söküp atan ve insanlığı kapitalizmin pençelerinden kurtarmayı, Amerika'yı ise zillet içinde geri çekilmeye zorlamayı hedefleyen küresel bir alternatif sunan küresel ideolojik bir meydan okumaya şahit olacaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazdı

Heysem İbn Sabit - Amerika